

อิทธิพลของคำถามที่มีผลสะท้อนและการลงชื่อที่มีต่ออัตราการตอบ
แบบสอบถามทางไปรษณีย์

นางสาวสุภาภร โภเชงกุล

005954

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญาคุณศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

EFFECTS OF SENSITIVE ITEMS AND SIGNING ONE'S NAME
TO A QUESTIONNAIRE UPON THE RESPONSE RATE
OF MAILED QUESTIONNAIRES

Miss Supaporn Kohengkul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Research
Graduate School
Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์ อิทธิพลของคำถามที่มีผลสะท้อนและการลงชื่อ ที่มีต่ออัตราการตอบ
แบบสอบถามทางไปรษณีย์

ชื่อนิสิต นางสาว สุภาพร โภเอนกุล

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์

ภาควิชา วิจัยการศึกษา

ปีการศึกษา 2522

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อบ่งชี้ถึงอิทธิพลของคำถามที่มีผลสะท้อน และการลงชื่อที่มีต่ออัตราการตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์ กลุ่มตัวอย่างคือ คณะครู และอาจารย์ ในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2522 จำนวน 560 คน โดยจัดกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม และกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม จำนวนกลุ่มละ 140 คน ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม 2 ชุด คือ ชุด ก. เป็นแบบสอบถามที่มีผลสะท้อนต่อ ผู้ตอบโดยถามเกี่ยวกับ คุณลักษณะและพฤติกรรมทางการบริหาร ของผู้บริหาร โรงเรียน ชุด ข. เป็นแบบสอบถามที่ไม่มีผลสะท้อนต่อผู้ตอบ ซึ่งถามเกี่ยวกับบทบาทของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อการศึกษา และจัดส่งออกไปถึงกลุ่มตัวอย่างโดยทางไปรษณีย์ หลังจากทำการวิเคราะห์ผลโดยใช้การทดสอบค่าซี (Z- test) แล้ว ผลปรากฏว่า

- ✓ 1. อัตราการตอบแบบสอบถามที่ไม่มีผลสะท้อนต่อผู้ตอบสูงกว่า อัตราการตอบแบบสอบถามที่มีผลสะท้อนต่อผู้ตอบ
- ✓ 2. อัตราการตอบแบบสอบถามที่ผู้ตอบไม่ต้องระบุชื่อ สูงกว่า อัตราการตอบแบบสอบถามที่ผู้ตอบต้องระบุชื่อ
3. ไม่มีปฏิกริยาร่วมระหว่าง "ลักษณะของคำถาม" กับ "การให้ลงชื่อ" ต่ออัตราการตอบแบบสอบถาม

Thesis Title Effects of Sensitive Items and Signing one's Name
 to a Questionnaire upon the Response Rate of
 Mailed Questionnaires

Name Miss Supaporn Kohengkul

Thesis Advisor Assistant Professor Somwung Pitayanuwat, Ph.D.

Department Educational Research

Academic Year 1979

ABSTRACT

The purpose of this research was to determine the effects of sensitive items and signing one's name to a questionnaire upon the response rate of mailed questionnaires. A sample consisted of 560 teachers from Public Secondary Schools in Metropolitan Bangkok. The sample was divided into 4 groups ; one control group and three experimental ones. Two questionnaires were designed to collect the data. The first questionnaire consisted of sensitive items concerning the Characteristic and Administrative Behavior of the School Administrator . The second questionnaire consisted of non-sensitive items toward the Role of Newspaper upon Education . The Response Rate of mailed questionnaire was analyzed by Z-test . Major findings were as follows

1. The response rate of the non-sensitive questionnaire was higher than that of the sensitive questionnaire .

2. The response rate of the non-signing questionnaire was higher than that of the signing questionnaire .

3. There was no interaction between the " Type of items" and " Signing one's Name " upon the response rate of mailed questionnaire.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

อิทธิพลของคำถามที่มีผลสะท้อนและการลงข้อห้ามต่ออัตราการตอบ
แบบสอบถามทางไปรษณีย์

โดย

นางสาวสุภาพร โภเชงกุล

ภาควิชา

วิจัยการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

สุประคิษฐ์ บุนนาค

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

วราภรณ์ ปุณณโชติ
..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วราภรณ์ ปุณณโชติ)

พิธิยานุวัฒน์
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์)

พวงแก้ว ปุณณกนก
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณณกนก)

พิชญานนท์
..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ พิชญานนท์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบเท้าวขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ อย่างสูงสุดที่ได้ส่งเสริม สนับสนุน การศึกษาแก่ผู้วิจัย และให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ตลอดมา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการให้คำปรึกษาและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกทราบบ้างซึ่งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างมาก จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ และพร้อมกันนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ประจำกองแผนงาน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้ช่วยเหลือให้ ข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อโรงเรียน จำนวนครู และรายชื่อครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ประจำแผนกสถิติทางการศึกษา สำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่ได้ให้ข้อมูลทางสถิติ เกี่ยวกับสถานภาพของครู พร้อมทั้ง คณะครูและอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ตลอดจนขอขอบคุณ พี่ และเพื่อนทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือ ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

สุภาพร โภ่งกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ด
รายการแผนภาพประกอบ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	10
สมมติฐานของการวิจัย	10
ขอบเขตของการวิจัย	15
ข้อตกลงเบื้องต้น	16
ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย	16
ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย	17
2. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	18
3. วิธีดำเนินการวิจัย	53
กลุ่มตัวอย่าง	56
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	66
การเก็บรวบรวมข้อมูล	69
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	70

บทที่		
4.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
5.	บทสรุป	86
	ขอคนพบ	88
	อภิปรายผลการวิจัย	89
	ข้อเสนอแนะ	
บรรณานุกรม	94
ภาคผนวก	101
	ภาคผนวก ก. สูตรที่ใช้ในการคำนวณ	103
	ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	107
	การหาความเที่ยงของแบบสอบถามชุด ก. ชุดที่คำถาม	140
	มีผลสะท้อนต่อผู้ตอบ	
	ภาคผนวก ค. การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	142
ประวัติ	152

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนครูและอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2522 จำแนกตามท้องที่การศึกษา และอำเภอ	57
2. รายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาสายสามัญ สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2522 จำแนกตามท้องที่การศึกษา	61
3. จำนวนครูและอาจารย์ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เทียบกับจำนวนประชากร ครูและอาจารย์ทั้งหมดในโรงเรียนจำแนกตามท้องที่การศึกษา	63
4. จำนวนตัวอย่าง ครูและอาจารย์จากแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้งที่ได้จากการสุ่มจริงๆ และจากการปรับแล้ว จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง	64
5. ร้อยละของอัตราการตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทของ "ลักษณะคำถาม" และระยะเวลาการทดลอง" (จำนวนตัวอย่าง แต่ละกลุ่มเท่ากับ 280 คน)	75
6. ค่าชี้แจงการเปรียบเทียบ อัตราการตอบแบบสอบถามกลับ จำแนกตามประเภทของ "ลักษณะคำถาม" และระยะเวลาการทดลอง	76
7. ร้อยละของอัตราการตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทของ "การให้ธงชื่อ" และระยะเวลาการทดลอง (จำนวนตัวอย่าง แต่ละกลุ่มเท่ากับ 280 คน)	76
8. ค่าชี้แจงการเปรียบเทียบอัตราการตอบแบบสอบถามกลับ จำแนกตามประเภทของ "การให้ธงชื่อ" และ ระยะเวลาการทดลอง	77

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

9. ร้อยละของอัตราการตอบแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับ จากแบบสอบถามที่มีลักษณะคำถามต่างกัน และคำสั่งระบุ ให้ลงชื่อ และ ไม่ลงชื่อ และ คำชี้ แสดงการเปรียบเทียบ อัตราการตอบแบบสอบถามในแต่ละระดับ สำหรับการส่งใน ระยะที่ 1 (จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่มเท่ากับ 140 คน) 78
10. ร้อยละของอัตราการตอบแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับ จากแบบสอบถามที่มีลักษณะคำถามต่างกัน และ คำสั่งระบุ ให้ลงชื่อ และ ไม่ลงชื่อ และ คำชี้ แสดงการเปรียบเทียบ อัตราการตอบแบบสอบถามในแต่ละระดับ สำหรับการส่งใน ระยะที่ 2 (จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่มเท่ากับ 140 คน) 80
11. ร้อยละของอัตราการตอบแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับ จากแบบสอบถาม ที่มีลักษณะคำถามต่างกัน และการระบุให้ ลงชื่อ หรือ ไม่ต้องลงชื่อ และ คำชี้ แสดงการเปรียบเทียบ อัตราการตอบแบบสอบถามในแต่ละระดับ สำหรับการส่งใน ระยะที่ 3 (จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่มเท่ากับ 140 คน) 82
12. คำชี้ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างระดับ ทักษะที่มีต่อพฤติกรรม ทางการบริหาร และ คุณลักษณะของ ผู้บริหารโรงเรียน ของกลุ่มตัวอย่างที่ระบุให้ลงชื่อ กับไม่ ระบุให้ลงชื่อ 84

รายการแผนภาพประกอบ

แผนภาพที่

หน้า

1. เส้นภาพของปฏิกริยารวมระหว่าง ลักษณะคำถาม กับ การให้
ลงชื่อ (AB) สำหรับการส่งแบบสอบถามครั้งแรก (3สัปดาห์) 79
2. เส้นภาพของปฏิกริยารวมระหว่าง ลักษณะคำถาม กับ การให้
ลงชื่อ (AB) สำหรับการส่งแบบสอบถามในระยะที่ 2
(5สัปดาห์) 81
3. เส้นภาพของปฏิกริยารวมระหว่าง ลักษณะคำถาม กับ การให้
ลงชื่อ (AB) สำหรับการส่งแบบสอบถามในระยะที่ 3
(8สัปดาห์) 83

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย